ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **X. Y.,** zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 11. 2020, č. j. 62 Az 6/2020-70,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 11. 2020, č. j. 62 Az 6/2020-70, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.
Průběh dosavadního řízení

[1] Kasační stížností se žalovaný domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým bylo zrušeno jeho rozhodnutí ze dne 9. 1. 2020, č. j. OAM-700/ZA-ZA11-P06-2019, a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Uvedeným rozhodnutím byla opakovaná žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany posouzena dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v relevantním znění (dále jen „zákon o azylu"), jako nepřípustná a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo dle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno.

[2] Ze správního spisu vyplynulo, že žalobce podal dne 18. 3. 2013 první žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Tuto žádost odůvodnil špatnou ekonomickou situací na Kubě a také tím, že byl dvakrát nebo třikrát pronásledován policií, kdy byl obviněn, že koupil odcizené kolo. Žalovaný rozhodnutím ze dne 26. 9. 2013, č. j. OAM-89/ZA-ZA06-HA18-2013, žalobci udělil na dobu 24 měsíců doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu, jelikož nebylo možné vyloučit, že by žalobce mohl

mít v případě návratu do země původu závažné problémy s kubánskými státními orgány. Doplňková ochrana byla následně žalobci rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 10. 2015, č. j. OAM-89/ZA-ZA06-HA18-PD1-2013, podle § 53a odst. 4 zákona o azylu prodloužena o dalších 24 měsíců. Dne 28. 8. 2017 podal žalobce žádost o opětovné prodloužení doplňkové ochrany. V přípisu ze dne 20. 12. 2017 žalobce k uvedené žádosti doplnil, že je bývalý voják z povolání a „*prošel válkou*" v Angole, přičemž popsal, jaké má v souvislosti s tím zdravotní problémy. Žalovaný rozhodnutím ze dne 25. 7. 2018, č. j. OAM-89/ZA-ZA06-P05-PD2-2013, žalobci doplňkovou ochranu podle § 53a odst. 4 zákona o azylu neprodloužil, neboť na základě nových informací o zemi původu dospěl k závěru, že kubánští občané navracející se i po dlouhodobém pobytu v zahraničí na Kubu již obvykle nejsou státním orgány postihováni. Podle žalovaného tedy pominuly důvody, pro které žalobci byla doplňková ochrana udělena. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, který ji rozsudkem ze dne 1. 2. 2019, č. j. 61 Az 29/2018-30, zamítl. Kasační stížnost podanou žalobcem proti uvedenému rozsudku Nejvyšším správní soud usnesením ze dne 6. 6. 2019, č. j. 4 Azs 68/2019-54, odmítl pro nepřijatelnost.

[3] Dne 7. 8. 2019 podal žalobce opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. V rámci poskytnutí údajů k důvodům této žádosti žalobce sdělil, že se jedná o stejné důvody, které uváděl již ve své první žádosti. V ČR má bratry a také partnerku. Ke svému zdravotnímu stavu žalobce uvedl, že na levé ucho neslyší a na pravém uchu má naslouchátko, jinak je zdravý.

[4] Dne 29. 11. 2019 v rámci vyjádření k podkladům rozhodnutí žalobce požádal, aby k nim byly doplněny „*zdroje, které hovoří o aktivitách protivládních organizací, které působí na Kubě, jako například Dámy v bílém nebo UMPACU*" (správně má být UNPACU – pozn. NSS). Žalobce rovněž sdělil následující: „*Vidím každý den na internetu, jak kubánská policie bije lidi, a to v různých městech. Kdybych se vrátil na Kubu, automaticky bych byl vzat do vězení, protože jsem byl vojákem v ozbrojených silách. Byl jsem tři roky jako voják v záloze v Angole.*"

[5] Žalovaný vyhodnotil tuto opakovanou žádost jako nepřípustnou. Konstatoval, že nebude doplňovat podklady pro rozhodnutí o žalobcem navrhované informace o zemi původu zmiňující se o aktivitách protivládních organizací, jelikož žalobce v průběhu předchozích správních řízení nikdy neuvedl, že by byl členem jakékoli protivládní organizace, proto nejsou tyto informace při posuzování žalobcovy žádosti relevantní. Podle žalovaného žalobce uvádí stejné důvody žádosti o mezinárodní ochranu jako v prvním řízení o udělení mezinárodní ochrany. Důvody první žádosti již žalovaný dostatečně posoudil v rámci řízení o první žalobcově žádosti. Pokud jde o skutečnost, že má žalobce v ČR partnerku, nejedná se dle žalovaného o relevantní skutečnost, na jejímž základě by měl opakovaně meritorně posoudit jeho žádost. V této souvislosti žalovaný připomněl, že žalobce má možnost upravit si svůj pobyt na území ČR prostřednictvím zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Novou skutečností, kterou žalobce v řízení o své první žádosti nesdělil, bylo to, že se obává uvěznění, protože byl tři roky v ozbrojených silách v Angole. K tomu však žalovaný konstatoval, že má důvodné pochybnosti o pravdivosti tohoto tvrzení, které je dle něj účelové, jelikož jej žalobce uplatnil až poté, co byla odmítnuta jeho kasační stížnost ve věci neprodloužení doplňkové ochrany. Tato skutečnost navíc objektivně byla žalobci

známa již v řízení o jeho první žádosti, proto měl již tehdy povinnost uvést, že působil jako voják v Angole, nicméně v této souvislosti žalobce nikdy nezmínil obavu z negativních důsledků. Žalobcem zmíněné zdravotní problémy, které jsou dle jeho slov následkem jeho účasti ve válce v Angole, již žalovaný posoudil v předchozím řízení o prodloužení doplňkové ochrany. Žalovaný zároveň konstatoval, že na Kubě nedošlo od doby, co byla meritorně posouzena předchozí žalobcova žádost o mezinárodní ochranu, k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný tak shledal opakovanou žádost žalobce nepřípustnou ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, a řízení o ní proto již zmíněným rozhodnutím dle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil.

[6] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, který ji usnesením ze dne 2. 4. 2020, č. j. 62 Az 6/2020-44, odmítl, neboť dle jeho názoru ji žalobce nedoplnil o nezbytné žalobní body ve stanovené lhůtě. Toto usnesení však bylo rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 9. 2020, č. j. 5 Azs 136/2020-80, zrušeno a věc byla krajskému soudu vrácena k dalšímu řízení.

[7] Krajský soud následně posoudil žalobu meritorně a rozhodnutí žalovaného rozsudkem ze dne 30. 11. 2020, č. j. 62 Az 6/2020-70, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud odkázal na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, publ. pod č. 2642/2012 Sb. NSS, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2017, č. j. 9 Azs 185/2017-38 (všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), přičemž konstatoval, že žalovaný nedostál povinnostem z nich vyplývajícím. Dle krajského soudu žalovaný nijak nevysvětlil, z čeho dovozuje, že žalobcovo nové tvrzení o obavách z uvěznění v důsledku jeho působení v armádě v Angole nepředstavuje novou skutečnost, kterou by žalobce bez vlastního zavinění nemohl uvést v předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Závěr žalovaného, že tato skutečnost byla žalobci objektivně známa již v průběhu předchozích řízení, je dle krajského soudu nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Krajský soud zdůraznil, že žalobce v rámci vyjádření k podkladům rozhodnutí dal své obavy výslovně do souvislosti s tím, že nyní vidí *„na internetu, jak kubánská policie bije lidi*“. Tímto zásadním aspektem se žalovaný vůbec nezabýval a bez dalšího uzavřel, že jestliže žalobci v rámci předchozích řízení byla známa skutečnost, že působil jako voják v Angole, musela mu být taktéž známa obava z toho plynoucí. Takový závěr je dle krajského soudu zcela nesprávný a nepodložený. Žalovaný se zcela nedostatečně zabýval otázkou přípustnosti opakované žádosti žalobce z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení mezinárodní ochrany.

II.
Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalobce

[8] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (stěžovatel) kasační stížnost, v níž odkazuje na kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[9] Stěžovatel trvá na tom, že v žalobou napadeném rozhodnutí podrobně popsal a zdůvodnil, proč nepovažoval tvrzení žalobce učiněné v rámci seznámení se s podklady za novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu. Žalobce se v předchozích správních řízeních ani nezmínil o obavách z uvěznění z důvodu jeho působení v armádě

v Angole, aniž by vysvětlil, proč tak neučinil. Dle stěžovatele nebyla tato údajná nová skutečnost posouzena v předchozích řízeních pouze zaviněním žalobce. Stěžovatel je přesvědčen, že je to krajský soud, který azylový příběh žalobce pojal zkratkovitě a nezabýval se všemi okolnostmi nyní posuzované věci.

[10] Stěžovatel namítá, že se krajský soud nijak nevypořádal s argumenty stěžovatele uvedenými ve vyjádření k žalobě, v němž zdůraznil, že žalobce sice v předchozích správních řízeních uvedl, že byl vojákem v Angole, v této souvislosti však zmiňoval pouze své zdravotní problémy. Při podání opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany výslovně uvedl, že o mezinárodní ochranu žádá ze stejných důvodů jako při podání první žádosti. V průběhu správního řízení měl žalobce možnost sdělit stěžovateli podstatné skutečnosti ke své žádosti o udělení mezinárodní ochrany, nicméně tak neučinil. Pokud by uvedené skutečnosti týkající se jeho obav z uvěznění byly objektivní a věrohodné, musely být dle stěžovatele žalobci známy již při podání jeho první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobcovo tvrzení, dle něhož vidí „*na internetu, jak kubánská policie bije lidi*“, proto se obává uvěznění, jelikož byl jako voják v Angole, je dle stěžovatele obecné. Krajský soud toto tvrzení bez dalšího přejal, aniž by provedl další dokazování, a zavázal stěžovatele neopodstatněným požadavkem provést se žalobcem pohovor a shromáždit další podklady.

[11] Stěžovatel s odkazem na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2020, č. j. 5 Azs 110/2020-35, konstatoval, že z obecného tvrzení, že žalobce *vidí na internetu bití lidí*, nevyplývá, že by konkrétně žalobci mělo hrozit pronásledování nebo vážná újma. Napadený rozsudek dle stěžovatele postrádá řádné a srozumitelné odůvodnění, absentují úvahy krajského soudu o provedených důkazech i reakce na stěžovatelovy námitky. Dle stěžovatele krajský soud nerespektoval ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, pominul zásadní okolnosti žalobcova azylového příběhu a zavázal stěžovatele neopodstatněnými povinnostmi. Stěžovatel je přesvědčen, že krajský soud postupoval nezákonně, když nevycházel z obsahu žalobcova sdělení, z obsahu spisového materiálu ani nerespektoval zjištěný skutkový stav. Stěžovatel považuje napadený rozsudek rovněž za nepřezkoumatelný, neboť neobsahuje dostatek skutkových ani právních důvodů.

[12] Vzhledem k uvedenému stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[13] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III.
Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s), a jedná za něj k tomu pověřená zaměstnankyně s odpovídajícím právnickým vzděláním (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[15] Nejvyšší správní soud se ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu

tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Výklad zákonného pojmu *„přesah vlastních zájmů stěžovatele“*, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.*

[16] Ve světle takto vymezených kritérií Nejvyšší správní soud konstatuje, že v posuzovaném případě stěžovatel namítá taková zásadní pochybení krajského soudu spočívající zejména v nezákonnosti důvodů zrušení stěžovatelova rozhodnutí, která by mohla mít dopad i do hmotněprávního posouzení žalobcovy opakované žádosti a která nelze *prima facie* vyloučit. Kasační stížnost je proto přijatelná.

[17] Nejvyšší správní soud dále přezkoumal napadený rozsudek v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[18] Nejvyšší správní soud se předně zabýval vznesenou námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Má-li být rozhodnutí přezkoumatelné, musí být z jeho odůvodnění zřejmé, jaký skutkový stav vzal posuzující orgán za rozhodný a jak uvážil o pro věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Povinností soudu je řádně se vypořádat s žalobní argumentací (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, či ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015-45). Současně je ovšem nutné zdůraznit, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, publ. pod č. 1566/2008 Sb. NSS).

[19] Zrušovací důvody jsou sice v rozsudku krajského soudu vyjádřeny nanejvýš stroze, když krajský soud v podstatě v plném rozsahu převzal žalobní argumentaci, nicméně minimální práh přezkoumatelnosti byl dosažen. Jinou věcí je správnost závěrů krajského soudu, která bude posouzena níže.

[20] Stěžovatel u opakované žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany shledal naplnění podmínek pro zastavení řízení s tím, že se jedná o žádost nepřípustnou ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, neboť žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti, které nemohl uplatnit již v předchozích řízeních ve věci mezinárodní ochrany. Dle krajského soudu však stěžovatel nevysvětlil, z čeho dovozuje, že žalobcovy obavy z uvěznění v důsledku jeho působení v armádě v Angole, předestřené ve vyjádření k podkladům rozhodnutí, mohl žalobce uplatnit již v předchozích řízeních ve věci mezinárodní ochrany.

[21] Dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřípustná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou správní orgán (nyní stěžovatel) posoudil jako nepřípustnou podle § 11a odst. 1 téhož zákona.

[22] Dle § 11a odst. 1 zákona o azylu, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, správní orgán nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda cizinec uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu.

[23] V již zmiňovaném usnesení ze dne 27. 11. 2020, č. j. 5 Azs 110/2020-37, Nejvyšší správní soud k institutu opakované žádosti konstatoval: „*Koncept opakovaných žádostí zná právní úprava již poměrně dlouho, přičemž konsekventně vychází z toho, že je třeba, aby v daném případě existovaly „nové skutečnosti nebo zjištění“, které musí mít určitou přidanou hodnotu a kvalitu oproti předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany; to respektuje též relevantní judikatura k opakovaným žádostem o mezinárodní ochranu – viz zejm. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009–65, který svůj závěr formuloval do právní věty: „Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.“ V tomto rozsudku zdejší soud dále uvedl, že „zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele, např. udělení azylu matce nezletilé žadatelky, jejíž žádost již byla pravomocně zamítnuta; k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008 – 57“.“*

[24] Nejvyšší správní soud připomíná, že žadatel o mezinárodní ochranu má povinnost již v první žádosti o mezinárodní ochranu a během následného pohovoru pravdivě a v úplnosti vylíčit svůj azylový příběh. V návaznosti na takto uplatněná azylově relevantní tvrzení potom nastupuje povinnost stěžovatele se těmito tvrzeními detailně zabývat a žadatelem uváděné skutečnosti konfrontovat s informacemi o zemi původu žadatele (viz

např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007-63, a ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, publ. pod č. 1749/2009 Sb. NSS). Přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany pak zpravidla, nedojde-li k (pro věc podstatné) změně okolností v zemi původu, závisí na tom, zda žadatel přijde s takovými novými a přitom azylově relevantními tvrzeními ohledně svého azylového příběhu, jež nemohl uplatnit již v průběhu řízení o první žádosti. Takovými novými skutečnostmi by se musel stěžovatel následně zabývat a žádost meritorně posoudit. Při poskytnutí údajů k opakované žádosti o mezinárodní ochranu však žalobce uvedl pouze následující: „*Žádám ze stejných důvodů jako v předešlém řízení v roce 2013, nic se nezměnilo. Mám tady bratry, družku, mám zde kde žít. Jiné důvody nemám.*“

[25] Žalobce byl následně při seznámení s podklady rozhodnutí dne 29. 11. 2019 dotázán, zda chce navrhnout doplnění těchto podkladů, přičemž požadoval doplnění informací o zemi původu ohledně aktivit protivládních organizací působících na Kubě (Dámy v bílém a UNPACU). Nicméně žalobce nevysvětlil, jakou má tato organizace žen, matek a dalších ženských příbuzných politických vězňů na Kubě, resp. jedna z hlavní disidentských organizací, souvislost s azylovým příběhem žalobce, neboť podle svých dosavadních tvrzení se žalobce na Kubě politicky dosud nijak neangažoval ani žádné protirežimní aktivity nevyvíjel. V předchozích řízeních ve věci mezinárodní ochrany žalobce uváděl pouze ekonomické důvody, rodinné vazby na území ČR a zdravotní potíže.

[26] Jak již bylo konstatováno, na následný dotaz stěžovatele, zda chce žalobce uvést ještě nějaké skutečnosti nebo nové informace, které by měl vzít stěžovatel při posuzování jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany v úvahu, žalobce odpověděl: „*Vidím každý den na internetu, jak kubánská policie bije lidi, a to v různých městech. Kdybych se vrátil na Kubu, automaticky bych byl vzat do vězení, protože jsem byl vojákem v ozbrojených silách. Byl jsem tři roky jako voják v záloze v Angole.*“ Je jistě notorietou a vyplývá to mj. i ze stručné informace o zemi původu, z níž vycházel pro účely řízení o opakované žádosti žalobce stěžovatel (informace OAMP MV ze dne 3. 9. 2019, *Kuba - bezpečnostní a politická situace v zemi*; srov. též např. recentní rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2022, č. j. 5 Azs 153/2020-63), že, i přes nepatrné (zejména ekonomické) uvolnění související s postupným koncem vlády bratrů Castrů a přijetím nové ústavy, Kuba zůstává totalitním státem, který tvrdě potlačuje jakékoli projevy nesouhlasu s vládnoucím režimem, a to i v případě veřejných protestů či protivládních demonstrací apod. Opět je však nutné zdůraznit, že žalobce nikdy netvrdil, že by se takových protestních akcí v minulosti účastnil či se jich hodlal účastnit po návratu do země původu. Není ani jasné, jak mají jím zmiňované represe policie vůči kubánským občanům souviset se situací bývalých příslušníků ozbrojených sil na Kubě a konkrétně se situací veteránů někdejší kubánské vojenské intervence v Angole, k nimž má žalobce dle svého tvrzení patřit. Žalobce takovou souvislost ani v nejmenším nevysvětlil, a to ani v následném řízení před krajským soudem, přestože ji v tomto řízení tvrdil.

[27] Žalobce ve své první žádosti o udělení mezinárodní ochrany na otázku, kdy a kde vykonával vojenskou službu, odpověděl, že v letech 1980 – 1982 na Kubě, v Havaně. Ke svému dosavadnímu pracovnímu zařazení uvedl pouze to, že vykonával příležitostné práce a byl dělníkem na železnici. Žalobce ani nenaznačil, že by měl na Kubě jiné obtíže než ty související s ekonomickou situací. Až ve vyjádření ze dne 20. 12. 2017 v rámci řízení o žádosti o prodloužení doplňkové ochrany žalobce poprvé zmínil, že je bývalým vojákem

z povolání a účastnil se války v Angole, přičemž v této souvislosti uvedl pouze to, jaké má zdravotní problémy. A teprve ve vyjádření k podkladům rozhodnutí o opakované žádosti dne 29. 11. 2019 žalobce začal tvrdit, že by byl po návratu na Kubu bez dalšího uvězněn, neboť sloužil tři roky v ozbrojených silách v Angole, a to ovšem jako „*voják v záloze*“. Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že tato tvrzení žalobce se jeví přinejmenším jako nekonzistentní.

[28] I kdyby z nich ovšem stěžovatel mohl vycházet, není jasné, proč by žalobci v této souvislosti mělo hrozit na Kubě pronásledování či vážná újma. Žalobce sice uváděl, že bude z tohoto důvodu v zemi původu uvězněn, opět však ani v nejmenším nevysvětlil (ani v následné žalobě), proč by tomu tak mělo být. Z veřejně dostupných zdrojů lze ověřit, že v roce 1989 byl na základě, ať již skutečných či vykonstruovaných, obvinění z drogové trestné činnosti, ekonomické kriminality a korupce kubánskými soudy odsouzen k trestu smrti a následně popraven generál Arnaldo Ochoa, který se v sedmdesátých letech účastnil mj. kubánské vojenské intervence v Angole a následně velel kubánskému expedičnímu sboru v Etiopii. Z úřední činnosti však není Nejvyššímu správnímu soudu známo, že by řadoví vojáci, kteří se účastnili vojenských operací kubánských ozbrojených sil v Angole, byli pouze na základě příslušnosti k této sociální skupině na Kubě jakkoli pronásledováni. Jistěže ani takovou možnost nelze bez bližšího studia informací o zemi původu zcela vyloučit, avšak i kdyby tomu tak bylo, není zřejmé, proč by takové pronásledování účastníků kubánské vojenské kampaně v Angole, která probíhala v letech 1975-1991, mělo být v době podání opakované žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, tedy v roce 2019, novou skutečností, kterou žalobce nemohl bez svého zavinění uplatnit v předchozích řízeních ve věci mezinárodní ochrany, resp., proč by žalobce o hrozbě takového pronásledování do té doby nevěděl či nemohl vědět. Nezbývá než opět konstatovat, že žalobce ani odpověď na tyto otázky v řízení ve věci opakované žádosti či následně v řízení před krajským soudem vůbec nenaznačil.

[29] Nejvyšší správní soud se tak ztotožňuje se stěžovatelem, že žalobce v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany žádné nové, azylově relevantní, skutečnosti, které nemohl bez vlastního zavinění uplatnit během předchozího pravomocně ukončeného řízení ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu, neuvedl. Za daných okolností postačovalo, pokud stěžovatel v souvislosti s tvrzením žalobce, že bude uvězněn po návratu do země původu jako bývalý příslušník ozbrojených sil, který tři roky jako voják sloužil v Angole, poukázal, vedle nesrovnalostí ve výpovědích žalobce, na to, že s takovým tvrzením žalobce mohl přijít již v rámci řízení o své první žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

[30] Závěry stěžovatele tedy nelze v daném ohledu považovat za nepřezkoumatelné ani nezákonné, zrušovací důvod vyjádřený v rozsudku krajského soudu tedy naopak nemůže obstát.

IV.
Závěr a náklady řízení

[31] Vzhledem k uvedenému dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná, proto rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110

odst. 1 s. ř. s.). V něm bude krajský soud ve smyslu § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán závěry vyslovenými v tomto rozsudku, přičemž v novém rozhodnutí rozhodne též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

P o u č e n í :
Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 25. listopadu 2022

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu